

Παρατηρήσεις στην Απόφ.ΕΣΠ ΟΛ 169/2021 - Το έννομο συμφέρον των ραδιοφωνικών σταθμών για την υποβολή στο ΕΣΠ αιτήσεως θεραπείας κατά αποφάσεως με την οποία απορρίφθηκε αίτημα χορήγησης βεβαίωσης νόμιμης λειτουργίας

Συγγραφέας: Παναγιώτης Δημητρόπουλος, ΔΜΣ, Δικηγόρος

Μέσο Δημοσίευσης: ΤΝΠ QUALEX, ΔιΜΕΕ, 01/2022, σελ. 141 - 142

Με την απόφαση 169/2021 το ΕΣΠ έκρινε ότι ραδιοφωνικός σταθμός δεν διαθέτει έννομο συμφέρον για την υποβολή αίτησης θεραπείας κατά αποφάσεως της Αρχής με την οποία απορρίφθηκε αίτημά του για την χορήγηση βεβαίωσης νόμιμης λειτουργίας, καθώς τυχόν αποδοχή του δεν δύναται να οδηγήσει στην επαναφορά του σταθμού σε νόμιμη λειτουργία.

Ειδικότερα, στην υπόθεση αυτή, ο ραδιοφωνικός σταθμός υπέβαλε το 2006 αίτηση για την χορήγηση βεβαίωσης νόμιμης λειτουργίας η οποία απορρίφθηκε από το ΕΣΠ, όπως έγινε και με την εν συνεχεία υποβληθείσα, σχετική αίτηση θεραπείας. Ο σταθμός προσέφυγε στο ΣτΕ με αίτηση ακυρώσεως αλλά το Δικαστήριο δεν εξέτασε επί της ουσίας την υπόθεση καθώς έκρινε, με την 2386/2015 απόφασή του, ότι δεδομένης της αντισυνταγματικότητας της διάταξης του άρθρου 53 του Ν 2778/1999, τυχόν ακύρωση της αρνήσεως του ΕΣΠ για την χορήγηση βεβαίωσης νόμιμης λειτουργίας δεν θα είχε ως συνέπεια την επαναφορά του σταθμού σε νόμιμη λειτουργία.

Υπενθυμίζεται ότι σύμφωνα με την ΣτΕ (ΟΛ) 3315/2014, το Δικαστήριο έκρινε ότι η παράταση της λειτουργίας των ραδιοφωνικών σταθμών που λειτουργούσαν την 01.11.1999 άνευ αδείας και με αυθαίρετη κατάληψη συχνοτήτων για την μετάδοση προγραμμάτων με αναλογικό σήμα, δυνάμει του άρθρου 53 του Ν 2778/1999, δεν είναι ανεκτή από τις συνταγματικές αρχές του κράτους δικαίου και της ισότητας.

Περαιτέρω το ΣτΕ (βλ. ΣτΕ 3591/2014, 2859/2015, 2791/2015, 2625/2017, 1174/2017) έκρινε, όπως και στην προκειμένη υπόθεση, ότι άνευ εννόμου συμφέροντος ζητείται η ακύρωση αποφάσεων του ΕΣΠ με τις οποίες η Αρχή αρνήθηκε να χορηγήσει βεβαιώσεις νόμιμης λειτουργίας επειδή δεν πληρούνταν οι ουσιαστικές προϋποθέσεις του άρθρου 53 του Ν 2778/1999.

Επισημαίνεται ότι παρά τη δημοσίευση της ΣτΕ 3315/2014 το ΕΣΠ, αρχικώς, συνέχισε να εκδίδει βεβαιώσεις νομίμου λειτουργίας, χωρίς να λαμβάνει υπόψη του το σκεπτικό της ανωτέρω αποφάσεως (βλ. ενδεικτικά τις βεβαιώσεις ΕΣΠ με αριθμό 2/10.3.2015, με αριθμό 1/9.2.2015 και με αριθμό 4/19.10.2015).

Στη συνέχεια η Αρχή (βλ. ενδεικτικά τα διαλαμβανόμενα στην ΕΣΠ 114/2018), δέχθηκε ότι μετά την ΣτΕ 3315/2014 δεν είναι πλέον επιτρεπτή η χορήγηση βεβαιώσεων νομίμου λειτουργίας πλην όμως η ανωτέρω απόφαση του ΣτΕ δεν το εμποδίζει να χορηγεί, εφόσον συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις, βεβαιώσεις λειτουργίας, με τις οποίες θα πιστοποιείται απλώς το πραγματικό γεγονός της εκπομπής των ραδιοφωνικών σταθμών την 01.11.1999.

Με την παραδοχή αυτή το ΕΣΠ «μετονόμασε» τις χορηγούμενες πριν από την έκδοση της ΣτΕ 3315/2014 βεβαιώσεις νομίμου λειτουργίας σε «βεβαιώσεις λειτουργίας» και συνέχισε να εξετάζει τα σχετικά αιτήματα. Στις αποφάσεις του εξακολουθούσε να γίνεται μνεία της αντισυνταγματικής διάταξης (βλ. ενδεικτικά την ΕΣΠ 3/6.3.2017, την ΕΣΠ 2/6.3.2017, και την ΕΣΠ 1/6.3.2017) και αναφορά στο ότι οι χορηγούμενες βεβαιώσεις δεν έχουν ισχύ αδείας λειτουργίας και ότι παύουν να ισχύουν σύμφωνα με τους όρους της παρ. 1 του άρθρου 53 του Ν 2778/1999.

Με την νομική αυτή κατασκευή, το ΕΣΠ παράκαμψε ευσχήμως τα κριθέντα με την 3315/2014 απόφαση του ΣτΕ περί αντισυνταγματικότητας και μη εφαρμογής του άρθρου 53 του Ν 2778/1999.¹ Οι εκδοθείσες δε βεβαιώσεις αποτέλεσαν τη βάση για την ένταξη των σταθμών στο Μητρώο των νομίμως λειτουργούντων σταθμών που τηρούνταν στο ΕΣΠ.

Η ανωτέρω νομική κατασκευή, κατά τη γνώμη μας, απέρρευε από τη βούληση της Αρχής να μην ανατραπεί το ήδη διαμορφωμένο, με αντισυνταγματικό πάντως τρόπο, τοπίο στην ραδιοτηλεοπτική αγορά.

Στην προκειμένη περίπτωση, με τη σχολιαζόμενη απόφαση, φαίνεται ότι μεταβάλλεται καταρχήν η νομολογία της Αρχής αναφορικά με την δυνατότητα εκδόσεως βεβαιώσεων λειτουργίας με τις οποίες πιστοποιείται το

πραγματικό γεγονός της λειτουργίας των σταθμών κατά την κρίσιμη ημερομηνία της 1/11/1999. Το ΕΣΠ αρνήθηκε, να εξετάσει την αίτηση θεραπείας του σταθμού και να εξετάσει τη δυνατότητα έκδοσης απλής βεβαίωσης λειτουργίας, εντάσσοντας τον αιτούντα στο σχετικό Μητρώο.

Παρά τη διαφαινόμενη στροφή της νομολογίας της Αρχής θα πρέπει να επισημανθεί ότι η απόρριψη του αιτήματος του σταθμού εμφανίζεται να εδράζεται όχι στα κριθέντα με την 3315/2014 απόφαση της Ολομέλειας του ΣτΕ περί αντισυνταγματικότητας του άρθρου 53 του Ν 2778/1999 αλλά στην υποχρέωση της Αρχής να συμμορφωθεί με την ad hoc 2386/2015 απόφαση του Δικαστηρίου. Με την απόφαση αυτή, όπως προαναφέρθηκε, κρίθηκε από το Δικαστήριο ότι ο σταθμός δεν έχει έννομο συμφέρον για την άσκηση ενδίκου βοηθήματος.

Σελ. 142

Πλην όμως το ΣτΕ, με την 2386/2015 απόφασή του έκρινε όχι τα διοικητικής φύσεως ζητήματα τα οποία προβλήθηκαν με την αίτηση ακυρώσεως (το εάν πληρούνται δηλαδή οι προϋποθέσεις του άρθρου 53 παρ. 1 του Ν 2778/1999) αλλά μόνον το δικονομικό ζήτημα του εννόμου συμφέροντος του σταθμού για την εξέταση της αιτήσεως ακυρώσεως.

Όπως ορθά επισημαίνεται από την μειοψηφία της σχολιαζόμενης αποφάσεως του ΕΣΠ, το δεδικασμένο, ως προς την έλλειψη εννόμου συμφέροντος για την άσκηση αιτήσεως ακυρώσεως, δεν αποτελεί δεδικασμένο αναφορικά με την έλλειψη ή μη εννόμου συμφέροντος για την υποβολή αιτήσεως θεραπείας. Με άλλες λέξεις, η έλλειψη εννόμου συμφέροντος για την άσκηση ενδίκου βοηθήματος δεν συνεπάγεται, άνευ ετέρου, την έλλειψη εννόμου συμφέροντος για την άσκηση αιτήσεως θεραπείας σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας.

Έχουμε την γνώμη ότι η επιλογή αιτιολόγησης της απόρριψης του αιτήματος του σταθμού με επίκληση του δεδικασμένου ως προς έννομο συμφέρον του για την άσκηση ενδίκου βοηθήματος δεν είναι τυχαία.

Το ΕΣΠ, εν προκειμένω, δεν θέλησε να δηλώσει ρητά και ευθαρσώς στροφή της νομολογίας του, και ότι στη βάση της στροφής αυτής δεν πρόκειται εφεξής να εξετάσει άλλες αιτήσεις για τη χορήγηση βεβαιώσεων λειτουργίας ή να ανακαλέσει χορηγηθείσες από αυτό βεβαιώσεις ως ερειδόμενες σε αντισυνταγματική διάταξη. Πολλώ δε μάλλον όταν με το άρθρο 40 του Ν 4779/2021 ορίζεται πλέον ότι οι ραδιοφωνικοί σταθμοί που περιλαμβάνονται στο οικείο μητρώο του ΕΣΠ, εποπτευόμενοι ως νομίμως λειτουργούντες, συνεχίζουν να εκπέμπουν νόμιμα έως ότου ολοκληρωθεί η διαδικασία χορήγησης ραδιοφωνικών αδειών.

Περαιτέρω με τη σχολιαζόμενη απόφαση το ΕΣΠ δεν έλαβε ξεκάθαρα θέση για το πώς θα αντιμετωπίσει σχετικά αιτήματα σταθμών οι οποίοι δεν κατέθεσαν αίτηση ακυρώσεως στο ΣτΕ κατά της αρχικής απόφασης του ΕΣΠ για την απόρριψη του αιτήματός τους για τη χορήγηση βεβαίωσης λειτουργίας.

Εν τέλει η νομολογία του ΕΣΠ για τις βεβαιώσεις λειτουργίας, όπως συμπληρώνεται με τη σχολιαζόμενη απόφαση, φαίνεται μάλλον να περιπλέκει περαιτέρω μια ήδη προβληματική κατάσταση στη ραδιοτηλεοπτική αγορά. Μια κατάσταση η οποία δημιουργήθηκε λόγω της έλλειψης πραγματικής βούλησης της εκτελεστικής εξουσίας για την οριστική ρύθμιση του ραδιοτηλεοπτικού τοπίου, στη βάση μιας διαφανούς και ανοικτής αδειοδοτικής διαδικασίας, που διαρκώς αναβάλλεται.

¹ Η πλήρης συμμόρφωση της Αρχής με τα κριθέντα με την απόφαση 3315/2014 του ΣτΕ θα επέβαλε όχι μόνο την απόρριψη από το ΕΣΠ κάθε σχετικού αιτήματος για τη χορήγηση βεβαιώσεως αλλά και περαιτέρω την ανάκληση όσων αποφάσεων είχαν χορηγηθεί δυνάμει της κριθείσας ως αντισυνταγματικής διάταξης του άρθρου 53 του Ν 2778/1999.